

**ТИМЧАСОВИЙ
БОЙОВИЙ СТАТУТ
МЕХАНІЗОВАНИХ ВІЙСЬК
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Частина I. Бригада

Київ • Алерта • 2022

T41 Тимчасовий Бойовий статут механізованих військ Сухопутних військ Збройних сил України. Частина I. Бригада. Київ: Алерта, 2022. 94 с.

ISBN 978-617-566-737-8

Бойовий статут ґрунтується на досвіді застосування Сухопутних військ, здобутому в ході проведення операції об'єднаних сил, світовому досвіді ведення воєнних дій, а також враховує досвід участі Сухопутних військ в заходах міжнародного військового співробітництва. Бойовий статут розроблений на основі Польового статуту армії США FM 3.96.

Це видання є проєктом основного бойового керівного документу підготовки та ведення бойових дій механізованими (мотопіхотними, гірськоштурмовими) бригадами Сухопутних військ, яка містить загальні положення про призначення, структуру, систему управління, склад, завдання та розподіл повноважень структурних підрозділів штабів в S-структурі, підготовку та застосування військових частин в основних видах бою, та основні питання забезпечення.

Це видання не відміняє дію «Бойового статуту механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина I (бригада)», введеного в дію наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.12.2016 № 8т та використовується під час проведення заходів підготовки військових частин у ході відновлення боєздатності.

Видання призначене для військовослужбовців Збройних Сил України, а також для курсантів військових вузів і військових кафедр вищих закладів освіти.

УДК 355/359](477)(062.13)

ISBN 978-617-566-737-8

© «Правова єдність», 2022

ЗМІСТ

ТИМЧАСОВИЙ БОЙОВИЙ СТАТУТ МЕХАНІЗОВАНИХ ВІЙСЬК СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Частина I. Бригада

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	4
ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	6
1. ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ	7
1.1. Роль та місце загальновійськових частин (підрозділів) Сухопутних військ Збройних Сил України в сучасних операціях	7
1.2. Особливості застосування військових частин (підрозділів) механізованих військ в умовах сучасних викликів та загроз	8
1.3. Орієнтовна структура бригад	8
1.3.1. Окрема механізована бригада.....	8
1.3.2. Окрема мотопіхотна бригада	9
1.3.3. Окрема гірсько-штурмова бригада.....	10
2. ЗАГРОЗИ	11
2.1. Розуміння загроз	11
2.2. Характеристики загроз	12
3. УПРАВЛІННЯ	13
3.1. Основи управління.....	13
3.1.1. Вимоги до управління.....	13
3.1.2. Принципи управління військовою частиною (підрозділом)	15
3.2. Система управління.....	16
3.2.1. Органи управління	17
3.2.2. Пункти управління	19
3.2.3. Засоби управління	23
3.3. Забезпечення роботи пунктів управління	24
3.3.1. Розгортання пунктів управління.....	24
3.3.2. Переміщення пунктів управління.....	26
3.3.3. Бойове чергування на пунктах управління	27
3.3.4. Захист, охорона і оборона пунктів управління.....	27
4. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ШТАБУ	28
4.1. Призначення та завдання штабу	29
4.2. Вимоги до роботи штабу	31
4.3. Структура штабу	32
4.3.1. Основні принципи на яких базується створення структури штабу	32
4.3.2. Організаційна структура.....	33
4.3.3. Типова (базова) організаційна структура штабу.....	34
4.3.3.1. Підрозділ по роботі з особовим складом	34
4.3.3.2. Розвідувальний підрозділ	35

4.3.3.3. Оперативний підрозділ	36
4.3.3.4. Підрозділ логістичного забезпечення (S4)	36
4.3.3.5. Підрозділ цивільно-військового співробітництва (S5)	37
4.3.3.6. Підрозділ зв'язку (S6).....	38
4.3.3.7. Служба радіоелектронної боротьби	38
4.3.3.8. Служба охорони державної таємниці.....	39
4.3.3.9. Топографічна служба.....	39
4.3.3.10. Підрозділ охорони, забезпечення та обслуговування	39
4.3.3.11. Інші структурні підрозділи штабу.....	40
5. ПІДГОТОВКА БОЮ (ДІЙ)	40
5.1. Загальні положення	40
5.2. Військовий процес прийняття рішення.....	43
5.2.1. Перший етап – отримання завдання	43
5.2.2. Другий етап – аналіз завдання	45
5.2.3. Третій етап – розробка варіантів дій	52
5.2.4. Четвертий етап – аналіз варіантів дій	55
5.2.5. П'ятий етап – порівняння варіантів дій	56
5.2.6. Шостий етап – затвердження варіанту дій.....	57
5.2.7. Сьомий етап – розробка планувальних та директивних документів	60
5.3. Особливості роботи з організації бою (дій) в умовах обмеженого часу.....	61
6. РОЗВІДКА ТА БЕЗПЕКА	62
6.1. Система розвідки	62
6.2. Безпека дій	63
7. СЕРЕДОВИЩЕ БОЙОВИХ ДІЙ	65
7.1. Розуміння середовища бойових дій	65
7.2. Формування середовища бойових дій	66
7.3. Інформаційний вплив в межах середовища бойових дій	66
8. ОБОРОНА	66
8.1. Загальні положення	66
8.2. Оборона в особливих умовах	69
8.3. Форми оборони	70
8.4. Ведення оборони	71
8.4.1. Ведення оборони району (позиційної оборони)	71
8.4.2. Ведення мобільної оборони.....	73
8.4.3. Здійснення відходу	74
8.5. Перехід від оборонних до наступальних та стабілізаційних дій.....	74
9. НАСТУП	74
9.1. Загальні положення	75
9.2. Наступ в особливих умовах	76
9.3. Форми наступального маневру.....	77
9.4. Ведення наступу	82
9.4.1. Зближення з противником.....	82

9.4.2. Атака.....	83
9.4.3. Розвиток успіху	83
9.4.4. Переслідування противника	84
9.5. Перехід від наступальних до оборонних та стабілізаційних дій.....	85
10. СТАБІЛІЗАЦІЙНІ ДІЇ	85
10.1. Загальні положення	85
10.2. Фази стабілізаційних дій.....	86
10.3. Джерела нестабільності	86
10.4. Ведення стабілізаційних дій.....	87
10.4.1. Забезпечення безпеки цивільного населення	87
10.4.2. Гуманітарна допомога	87
10.4.3. Забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування.....	87
10.4.4. Забезпечення функціонування інфраструктури	87
10.5. Перехід від стабілізаційних до оборонних та наступальних дій.....	88
11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК	88
11.1. Основи забезпечення	88
11.2. Принципи забезпечення	89
11.3. Забезпечення бригади.....	89
11.4. Забезпечення дій	89
11.5. Ешелонування сил та засобів забезпечення	90
11.6. Зона підтримки бригади.....	90

**ТИМЧАСОВИЙ
БОЙОВИЙ СТАТУТ
МЕХАНІЗОВАНИХ ВІЙСЬК
СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
Частина I. Бригада**

Підписано до друку 11.08.2022. Формат 60 x 84¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура Arial
Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 5,46.

Видавництво “Алерта”

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002